

Důvody. Předmětem nájemní smlouvy byly nejen hostinské místnosti, nýbrž i hostinská koncese, jak z článku 1. nájemní smlouvy jde na jevo. Opíraje se o tuto smlouvu, žádá žalobce na podkladě § 1118 obč. zák. zrušení pachtu živnosti hostinské a výčepnické a pachtu, po případě nájmu místností za účelem provozování této živnosti propůjčených (č. 1. 10). Vychází tedy žalobce sám z toho, že koncese byla smlouvou propůjčena, aby bylo z ní docíleno užitků pílí a přičiněním a mluví v tom směru o pachtu (§ 1090 obč. zák.). Než místnosti byly propůjčeny ku provozování živnosti hostinské a výčepnické, tedy k docílení užitků z koncese. Pacht koncese byl účelem, místnosti propůjčeny k dosažení účele. Rozhodným je pacht koncese, jenž dává ráz celému smluvnímu poměru. Jde tedy o poměr pachtovní, na nějž se předpisy o ochraně nájemců vůbec nevztahují. Není tedy možno mluvití důvodně o nepřípustnosti pořadu práva vyvozované z předpisů o ochraně nájemců.

Než i kdyby šlo o nájem, byl by pořad práva připusten. Předpisy o ochraně nájemců nebylo zrušeno ustanovení obč. zák. o zrušení smlouvy nájemní dle § 1118 obč. zák. To plyne jasně z § 7, 4 nařízení ze dne 17. prosince 1918, č. 83 sb. z. a m., dle něhož se pokládá za důležitý důvod k výpovědi, lze-li podle § 1118 obč. zák. žádati o zrušení smlouvy bez výpovědi. O to právě v našem případě jde. Je-li však tomu tak, nelze s úspěchem dovolávat se zákonných předpisů o ochraně nájemců směřujících k obmezení práva výpovědi.

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 16. března 1920, č. j. R. I. 138/20-1. *)

Jakeš.

K výkladu § 16. I. novely k obč. z. Udělil-li poručenský soud poručníkovi příkaz k vedení sporu proti nemanželskému otci, jest tím procesní soud vázán.

Poručenský soud udělil poručnici zmocnění a příkaz k vedení sporu s B. K., ačkoliv tento v řízení nesporném svoje otcovství uznal a chtěl pro dítě složití odbytné 400 K, kteréž však od poručnice nebylo uznáno za postačující.

V protokolární žalobě, s poručnicí hned sepsané, navrhuje se vydání rozsudku, že žalovaný uznává se za otce dítěte a že jest povinen platiti výživné měsíční částkou 40 K. O k r e s n í

*) Srov. rozhod. nejv. soudu ze dne 25. ledna 1899 č. 1049 Nowak sb. n. ř. č. 103 a Stubenrauch 1903 str. 314 poz. 2 a str. 315 pozn. 3.

soud v B., jako soud procesní uznal podle návrhu žalobního. Krajský soud v B., na odvolání žalovaného zrušil rozsudek I. stolice i řízení jemu předcházející z důvodu zmatečnosti v § 477, č. 6 s. ř. vytčeného, odmítl žalobu pro nepřípustnost pořadu práva a nařídil procesnímu soudu, aby spisy odstoupil soudu poručenskému k příslušnému jednání.

Odůvodnění soudu odvolacího zní: Podle poručenských spisů uznal žalovaný své otcovství k nezl. B. V., což vidno jest také ze žaloby.

Přes to podána byla proti němu žaloba, ve které se tvrdí, že žalovaný otcovství sice uznává, ale zdráhá se plniti otcovské povinnosti.

Pro tento případ nařizuje však § 16., odst. 2. cís. nař. ze dne 12. října 1914, čís. 276. ř. z., že musí soud poručenský v nesporném řízení určiti výměru plnění, které nemanželský otec podle zákona má platiti. V přítomném případě jsou také nesporny všechny ostatní okolnosti, týkající se majetkových poměrů nemanželského otce, které ostatně i soudce nesporný má si zjistiti.

Nenáleží tudíž tato věc na pořad práva a bylo z povinnosti úřední na důvod zmatečnosti §u 477, č. 6 s. ř. zřetel vzíti, rozsudek i řízení zrušiti a žalobu pro nepřípustnost pořadu práva odmítnouti (§ 478, odst. 1. s. ř.).

Nejvyšší soud na stížnost žalobkyně zrušil rozhodnutí odvolacího soudu a nařídil mu, aby nehledě ke zrušovacímu důvodu odvolání žalovaného vyřídil a při tom i k nákladům stížnosti hleděl — a to z těchto důvodů:

Bylo-li otcovství k nemanželskému dítěti uznáno, dlužno vyměřiti výživné zásadně v nesporném řízení. Ve sporném řízení jest tuto otázku řešiti jen tehda, když rozhodnutí závisí na vyšetření sporných okolností, jež nemohou býti zjištěny prostředky řízení nesporného (§ 16 nov.). V našem případě bylo nemanželské otcovství uznáno. Že poručenský soud nepustil zájmů dítěte se zřetele, jde na jevo z toho, že si vyžádal návrh nemanželského otce o vyrovnaní alimentálních nároků, dal ho vyslechnouti o jeho výdělkových, majetkových a osobních poměrech a sepsal po odmítnutí návrhů otcových žalobu, uděliv současně zmocnění a příkaz ku provedení sporu.

Tím vyslovil poručenský soud, že prostředky nesporného řízení nestačí ku zjištění rozhodných okolností a že nutno nastoupiti pořad práva. Toto rozhodnutí poručenského soudu jest závazné a nelze je v zahájeném sporu přezkoumávati. Správně

byl tedy nastoupen pořad práva a nejsou tu předpoklady pro zahájení nesporného řízení ve smyslu §u 16. nov. Bylo tedy rozhodnuto, jak shora uvedeno. Výrok o nákladech spočívá na § 52. c. ř. s.*)

Rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 7. ledna 1920, čj. RI. 510/19-1.

Při rozvodu manželství z viny obou manželů nemusí soud k žalobě jednoho z manželů nutně vysloviti zrušení manželských smluv, nýbrž může vysloviti, jsou-li tu důvody zvláštního zřetele hodné, i proti takové žádosti, že smlouvy svatební se nezrušují.

Dle spisu notářského sepsaného 24. listopadu 1913 slíbil žalující manžel dáti a zavázal se za sebe a své právní nástupce v držbě nemovitosti do zástavy daných zaplatiti své budoucí manželce hotově 3000 K, a to darem pro případ sňatku manželského mezi ním a žalovanou obmýšleného a žalovaná tento dar pro případ tohoto sňatku přijala.

Co do splatnosti tohoto peníze ustanoveno, že tento kapitál jest bezúročný potud, pokud manželství trvá, že po smrti manželově vyplatí se z jeho pozůstalosti manželce a kdyby tato dříve zemřela než on, případně jejím dědicům.

Ku zajištění částky 3000 K, dal žalující manžel své nemovitosti do zástavy, na něž pak také právo zástavní za zmíněné pohledávání jeho manželky bylo vloženo.

Manželství to rozvedeno bylo rozsudkem ze dne 12. října 1918 z viny o b o u stran.

Žalující manžel domáhá se žalobou zrušení zmíněného notářského spisu, pro hrubý nevděk dar ten odvoláváje (činy, prokazující tvrzený nevděk se zevrubně uvádějí) a dodává, že také okolnost, že manželství bylo rozvedeno hlavně z viny žalované, opravňuje jej dle § 1264 obč. z. žádati za zrušení notářského spisu, poněvadž dar byl dán pro případ budoucího sňatku.

*) Poznámka zasílatele: Ve smyslu shora uvedeném rozhodl také nejvyšší soudní dvůr ve Vídni usnesením ze dne 21. září 1916 R. II. 583-15 (otištěným v Jur. Bt. 1915 str. 472) a v témže smyslu také dr. Hellmer v Jur. Bl. 1915 str. 204.

Proti tomu však možno namítnouti, že záleželo by pak čistě jen na libovůli poručenského soudce, zdali chce sám předpisu § 16. odst. 2. dostáti a v řízení nesporném alimenty vyměřiti, či úkol ten na procesního soudce přesunouti. Tím stal by se zákon přes svoje kategorické znění: so hat das Gericht das Ausmass . . . « lex imperfecta.